Rendalen kommune

Rutiner for tilsyn av privat grunnskoleopplæring
Revidert 22.10.25

Rutinebeskrivelse for Rendalen kommune 3

1. Registrering av elever og flytting til eller fra kommunen 3
2. Oppstart av hjemmeundervisning 3
3. Tilsyn 4
4. Hvis privat grunnskoleopplæring er ikke tilfredsstillende 5
5. Krav til privat grunnskoleopplæring 5
6. Opphold i utlandet: 5
7. Elevmedvirkning 6
8. Elevens beste 6
9. Selvråderett 6
10. Rett til videregående opplæring 6

Vedlegg 1: 7

Gjennomføringsplan for tilsyn ved privat grunnskoleopplæring i heimen 7

Vedlegg 2: 9

Rapport etter tilsyn ved privat grunnskoleopplæring i heimen 9

Hjemmeundervisning

Rutinebeskrivelse for Rendalen kommune

Privat grunnskoleopplæringen er regulert av opplæringslova §22-5 privat grunnskoleopplæring i heimen, og §2-2 Plikt til grunnskoleopplæring.

Etter §22-5 Privat grunnskoleopplæring i heimen tredje ledd, har kommunen rett og plikt til å føre tilsyn av opplæringen. Tilsynet gjennomføres av en tilsynslærer som utnevnes av rektor ved den skolen eleven skulle gått. Foresatte skal kunne komme med ønsker om tilsynslærer.

Det opprettes en saksmappe for elever som skal ha privat grunnskoleopplæring i kommunens arkiv for skole, Visma sikker sak. Foresatte har rett til innsyn i hele eller deler av denne mappen etter forvaltningsloven §18 og §19.

1. Registrering av elever og flytting til eller fra kommunen

1.1. For å få registrert alle elever i opplæringspliktig alder, importerer kommunen informasjon fra folkeregistret kvartalsvis. Dette gjøres av merkantil i Oppvekst.

1.2. Ved flytting til kommunen sørger skoleeier om samtykke til å innhente dokumentasjon fra tidligere kommune.

1.3 Dersom en elev flytter fra kommunen, meldes flytting til ny kommune. Ved henvendelse fra ny tilsynsmyndighet og samtykke fra foresatte oversendes tilsynsrapporter.

1.4 Hvis kommunen avdekker at det er barn i opplæringspliktig alder, så gjennomfører kommunen et besøk eller innkaller til møte. Besøket/møtet gjennomføres for å sikre barnets rett til grunnskoleopplæring. Oppvekstsjef har ansvaret for at besøket/møtet gjennomføres.

2. Oppstart av hjemmeundervisning

2.1. Foresatte melder skriftlig til kommunen at de skal starte med privat grunnskoleopplæring. Meldingen sendes til Rendalen kommune ved Rektor på elevens nærskole og kopi til oppvekstsjef.

2.2. Skolen inviterer foresatte til en samtale for å informere om kommunens forpliktelser i forhold til et tilsyn og for å sikre at foresatte har gjort et godt vurdert valg. Det informeres også at foreldre kan omgjøre sitt valg. Foresatte må da varsle i god tid, slik at skolen kan forberede til å ta imot eleven. Dette er særskilt viktig dersom det antas at barnet kan ha behov for individuelt tilrettelagt opplæring.

2.3. Familier som gir sine barn undervisning har ikke krav på økonomisk støtte/kompensasjon. Skolen kan tilby utlån av egnet undervisningsmateriell.

3. Tilsyn

3.1. Rektor oppnevner tilsynslærer, en som er ansatt på nærskolen. Tilsynslæreren skal være godt kjent med barnets aldersgruppe. Hen skal ha kjennskap til lærerplanens mål og hva som er forventet utvikling for aldersgruppen. Tilsynslæreren skal kunne vurdere barnets arbeid sett opp mot aldersadekvate barns arbeid og skal kunne, ved behov, vurdere og gjennomføre egnede særskilte prøver. På ungdomstrinnet utføres tilsynet av tilsynslærer og rektor.

Tilsynet skal foregå i samarbeid med foresatte.

3.2. Rektor og tilsynslærer utarbeider en plan for tilsyn. Tilsyn skal foregå minst 2 ganger per skoleår. Utkast av planen sendes til foresatte for eventuelle innspill. Til slutt sendes planen til foresatte via Visma sikker sak. Oppvekstsjef har tilgang til Visma sikker sak. For elever som har utenlandsopphold i tre måneder eller mindre kan tilsyn foregå via telefon og nettbaserte tjenester som f. Eks. Teams.

3.3 Tilsynslærer gjennomfører tilsyn iht. Planen. Tilsynet skal vurdere om barnet får tilsvarende og tilfredsstillende opplæring iht. § 22-5 i opplæringslova. Tilsynet må samtidig ta hensyn til foreldrenes rett til å tilpasse opplæringen ut fra formålet med hjemmeundervisningen, i de tilfellende livssyn eller pedagogiske forhold ligger til grunn for ønsket om privat hjemmeundervisning. Tilsynet skal foregå i samarbeid med foreldrene.

3.4. Tilsynslærer/rektor kaller inn elever til kartleggingsprøver for å sikre at eleven har tilfredsstillende utbytte av den private grunnskoleopplæringen, i henhold til kommunens kartleggingsplan. Tilsynslærer utarbeider en rapport. Rektor godkjenner rapporten og sender den til foresatte og legger den inn i Visma sikker sak slik at den er tilgjengelig for oppvekstsjef.

4. Hvis privat grunnskoleopplæring er ikke tilfredsstillende

4.1. Vurderer tilsynslærer og rektor at opplæringen i hjemmet ikke er tilfredsstillende skal kommunen fatte et enkeltvedtak som krever at barnet starter på skolen. Rektor forbereder enkeltvedtaket.

4.2. Foresatte skal gis anledning til å uttale seg før vedtak fattes.

4.3. Barn over 15 år skal også gis anledning til å uttale seg.

4.4. kommunedirektør v/oppvekstsjefen fatter vedtaket.

4.5. Vedtaket er underlagt reglene i forvaltningslovens kapittel IV-VI, og kan påklages til Statsforvalteren, jf. opplæringsloven § 29-1.

4.6. Møter ikke barnet på skolen kan foresatte straffes med bøter, jf. § 2-7 i opplæringslova.

4.7 Den private grunnskoleopplæringen i hjemmet er ikke lovlig dersom det ikke er mulig for kommunen å føre tilsyn som følge av manglende samarbeid fra foresatte (§22-5 fjerde ledd i opplæringslova)

5. Krav til privat grunnskoleopplæring

Grunnskoleopplæringen skal oppfylle krava til formålet med opplæringa etter Opplæringsloven § 1-3. Undervisningen skal også oppfylle kravene i Opplæringsloven § 1-4 andreledd om at opplæringa skal være i samsvar med læreplaner for fag og § 1-6 første ledd om fag- og timefordeling. Det er etter § 14-5 forbudet mot forkynning i privat grunnskoleopplæring og etter § 14-7 krav til hvordan opplæringen om emnene kristendom, religion, livssyn og etikk skal legges opp.

6. Opphold i utlandet:

Hvis eleven oppholder seg i utlandet i mer enn 3 måneder så bortfaller plikt til grunnskoleopplæring jmfr. opplæringsloven § 2-2.

Etter andre Punktum stanser plikten til grunnskoleopplæring ved lengre utenlandsopphold, spesifisert opphold over 3 måneder. Opplæringsplikten faller bort

ved avreisedatoen dersom foresatte melder fra til skolen eller kommunen om at barnet skal reise ut av landet, og at utenlandsoppholdet skal vare i over 3 måneder. Opplæringsplikta faller alltid bort når utenlandsoppholdet har vart i over tre måneder, uavhengig om foresatte har gitt melding på forhånd.

Skoleeier v/oppvekstsjef fatter vedtak om at kommunens ansvar for grunnskoleopplæring opphører.

7. Elevmedvirkning

I opplæringsloven står det at elevene har rett til å medvirke i alt som gjelder dem selv etter loven, og at de har rett til å ytre meningene sine fritt. Det står også at elevene skal bli hørt og at meningene deres skal legges vekt på etter alder og modning. Dette må ses i sammenheng med reglene i Grunnloven §§ 100 og 104 og barnekonvensjonen artikkel 12. Elevenes rett til medvirkning er tatt inn i ny lov § 10-2.

8. Elevens beste

I opplæringsloven står det at elevens beste skal være et grunnleggende hensyn ved handlinger og avgjørelser som gjelder elever. Dette må ses i sammenheng med reglene i Grunnloven § 104 andre ledd og barnekonvensjonen artikkel 3. Elevens beste står i opplæringslov § 10-1.

9. Selvråderett

Etter opplæringsloven § 24-5 har barn som etter fylte 15 år, rett til å ta stilling til spørsmål knyttet til opplæringen. På opplæringsfeltet kan elevene på en del områder bestemme selv fra de er 15 år, slik som ved valg av skole/utdanning og ved samtykke til tilrettelegging av opplæringen. Det er likevel en plikt til å samarbeide med foreldrene til elever over 15 år, så lenge samarbeidet ikke er i konflikt med elevens rettigheter til å ta eigne avgjørelser etter barneloven § 32 og opplæringsloven § 24-5.

10. Rett til videregående opplæring

Barnet har ikke rett til, og gis ikke, ordinært vitnemål fra grunnskolen. Oppvekst administrasjon skal i stedet skrive ut en dokumentasjon om at grunnskolen er fullført. De som har fullført grunnskolen eller tilsvarende opplæring, har rett til videregående opplæring jf. opplæringsloven § 5-1. Rett til videregående opplæring.

Vedlegg 1:

Gjennomføringsplan for tilsyn ved privat grunnskoleopplæring i heimen

Forankring
Det vises til kommunal rutine for tilsyn ved privat grunnskoleopplæring. Denne skal sikre at kommunen fører tilsyn med elever som får privat grunnskoleopplæring. Den private grunnskoleopplæringen innebærer at foresatte selv underviser sine barn. Den private grunnskoleopplæringen kan starte når som helst i skoleåret.

Skole:			
Skole:			
Navn:		Adresse:	Mobil:
Navn elev:	F.dato:		
Navn foresatt:			
Navn foresatt:			
Avtale datoer og sted for kommende tilsyn:			
Avtale datoer for prøver:			
"Barnets beste" vurdering:			
Bakgrunn for privat grunnskoleopplæring i hjemmet?			
Underskrift foresatt:	Underskrift foresatt:	Underskrift rektor:	

Resultater i fagene, sammen med samtaler med foreldre, skal bidra til å belyse om det i tilstrekkelig grad blir lagt opp til tilpasset opplæring i undervisningen. Det vil/kan også være aktuelt å gjennomføre tester for å avklare dette.

Tilsynet skal inneholde:

Samtaler med barnet

- Fritid (interesser, venner, osv.)
- Faglige preferanser/ ønsker
- Faglige spørsmål, utfra kompetansemålene i fag på de ulike trinn.
- Grunnleggende ferdigheter, hvordan jobber du med lesing, skriving, regning, muntlige ferdigheter og digitale ferdigheter?
- Tilpasset opplæring, får du faglige utfordringer tilpasset ditt nivå?

Metoder for vurdering av faglig nivå som kan benyttes:

- Kartleggingsprøver, jmf. plan for kartlegginger i kommunen
- Skriftlige prøver i aktuelle fag/fagområder
- Vurdering av ulike elevarbeider
- Nasjonale prøver kan gjennomføres i takt med skolen for øvrig.
- Tverrfaglige stikkprøver eller fagprøver/innleveringer som kan belyse noe av kunnskapene i faget.
- Praktiske fag. Samtaler om hva de arbeider med, og eventuelt presentasjon av arbeider som er gjort.

Samtaler med foresatte

- Samtale om barnets skolehverdag
- Snakke om hvordan de underviser i de forskjellige fagene, følger de plan for fag og timefordeling?
- Foresattes opplevelse av barnets mestring og utbytte av undervisning (tilpassa opplæring)
- Snakke om hvordan de arbeider med de grunnleggende ferdighetene, lesing, skriving, regning, muntlige ferdigheter og digitale ferdigheter
- Stille spørsmål utfra vedlegg 2

Vedlegg 2:

Rapport etter tilsyn ved privat grunnskoleopplæring i heimen

Skole
Navn på elev:
Fødselsdato:
Adresse:

Innhold:	Vurdering:
Følger foresatte lærerplanen og sørger for at eleven oppnår kompetansemålene i de ulike fagene?	
Er opplæringen tilpasset barnets evner og forutsetninger i tråd med opplæringsloven	
Hvordan sikrer dere at fag- og timefordeling følges? Jmf. §1-6 opplæringsloven	
Hva er deres forståelse av formålet med opplæringa, og hvordan sikrer dere det? Jmf. §1-3 opplæringsloven	
Hvordan sikrer dere at undervisningen ikke er forkynnende i henhold til §14-5?	
Hvordan sørger dere for at elevene lærer om flere religioner og livssyn på en måte	

som viser respekt for forskjeller? (§14-7)	
Har eleven møtt på skolen til kartlegginger? Hvilke?	
Foresattes vurdering av hjemmeundervisningen og elevens utvikling	
Skolens vurdering av elevens utvikling.	

§ 2-2.Plikt til grunnskoleopplæring

§ 22-5.Privat grunnskoleopplæring i heimen (inneholder § 1-3, krava i § 1-4 andre ledd, § 1-6 første ledd, § 14-5 og krava i § 14-7)

Tilsynet vurderer at eleven får hjemmeundervisning i tråd med lov og forskrifter jfr. Over:

Ja	
Nei	

Tilsynet er utført av:

Sted, dato og underskrift rektor.